

Příloha k protokolu o SZZ č.: .....

Diplomant: Bc. Veronika Vojtová

Vysoká škola: PF JU

Aprobace: Učitelství základů společenských věd a občanské výchovy pro SŠ a 2. stupeň ZŠ,
Učitelství zeměpisu pro 2. stupeň základních škol

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Veronika Plachá

Oponent diplomové práce: Mgr. Alena Nohavová, Ph.D.

Datum odevzdání posudku: 11. 7. 2016

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název: Učitel a autorita

Studentka V. Vojtová se ve své diplomové práci zaměřila na autoritu učitele. Práce je standardně rozdělena na teoretickou a praktickou část.

V teoretické části práce diplomantka nejprve vymezuje pojem autorita, potom uvádí dělení autority podle různých hledisek, dále se zabývá faktory ovlivňující vznik a ztrátu autority a neopomíjí ani téma poslušnosti vůči autoritě. Vzhledem k zaměření práce do učitelské oblasti se studentka zabývá osobností učitele (především z hlediska temperamentu, charakteru) a požadavky na vykonávání učitelské profese. Autorka práce nejprve obecně vymezuje temperament a charakter jakožto „spolutvůrce autority“ a potom se k těmto složkám osobnosti znovu vrací právě v kapitole o osobnosti učitele. Tento způsob dělení nepovažuji za vhodný z důvodu, že některé informace se opakují, u jiných není zřejmé, proč jsou zařazené právě v dané podkapitole.

Součástí teoretické části práce je kapitola o autoritě učitele, v jejímž závěru se diplomantka odklonila od hlavního tématu a popisuje autoritu v rodině a dětí k rodičům. Autoritu diplomantka vnímá jako spolutvůrce kázně, a proto se v teoretické části práce věnuje i tomuto tématu včetně výchovných opatření vedoucí ke kázni ve třídě. A jak se čtenář později dozví z praktické části práce, kázeň se stává stěžejní oblastí výzkumu v rámci pozorování interakce učitele a studentů na střední škole.

Cílem praktické části práce je zkoumat projevy v chování učitele, které podporují či naopak narušují jeho autoritu. K tomuto cíli autorka práce směřuje skrze pozorování vlastního chování (začínajícího učitele) ve třídě (druhý ročník na SŠ). Studentka velmi podrobně popisuje interakci se žáky během deseti hodin, kterou doplňuje informacemi z teoretické části práce. Z tohoto hlediska studentka propojila analýzu sebe-pozorování s diskuzí (která v práci není uvedena jako samostatná kapitola). Na této části práce musím ocenit především autorský způsob jejího uchopení a snahu o velmi poctivou a podrobnou analýzu vlastního chování (učitele) ve třídě. Je škoda, že tato sebe/reflexe, retrospekce začínajícího učitele nebyla

podpořena teoretickým uchopením v předchozí části práce a více nesměřuje k hlavnímu tématu práce – autorita učitele.

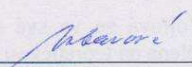
Na otázku, jakým způsobem žáci vnímají vyučující, autorka práce hledá odpověď pomocí analýzy dotazníku „Hodnocení učitele žákem“. Na této části práce musím ocenit, že se diplomantka pokusila získat náhled na své působení ve třídě i z pohledu studentů (n=17).

Autorka práce uvádí, že provedla kvalitativní a kvantitativní výzkum, ale o smíšeném designu se nikde v práci nezmiňuje. Nadto lze vést diskuzi o tom, zda kvantitativní analýza dotazníku nebyla provedena v rámci kvalitativního výzkumného designu.

Z formálního hlediska studentka v některých částech práce neuvádí citace (s. 11, 12, 16 n.), na jiných místech práce mění způsob citování (např. s. 19, 27, 46). Překlepy se vyskytují ojediněle (s. 40 „Pozorování Čábelové (2011, s. 100) definuje jako...“). Z práce není zřejmé, z jakého důvodu studentka zvolila uvedený způsob formulování výzkumných otázek (s. 40) a prosím o doplnění této informace u obhajoby.

Otázka k obhajobě: Jak uvedené výsledky výzkumu souvisí s autoritou učitele? Otázka směřuje k požadavku přesnějšího a zřetelnějšího vymezení, než je uvedeno v diplomové práci.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

_____
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 11. 7. 2016